

Afgørelse om ikke at revidere Råstofplan 2020

Regionsrådet har den 27. februar besluttet, at Råstofplan 2020 ikke skal revideres. Råstofplan 2020 er fortsat gældende.

Afgørelse

Det er Region Syddanmarks vurdering, at der ikke er behov for justering eller revision af Råstofplan 2020. Region Syddanmark har på den baggrund truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en ny råstofplan med henblik på vedtagelse heraf i 2024.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark vedtog i juni 2021 Råstofplan 2020, som i udgangspunktet er gældende for 12 år.

Region Syddanmark sendte i perioden 1. juni til 12. august 2022 regionens ”Redegørelse for råstofområdet i Region Syddanmark af maj 2022” i høring. Regionen modtog 23 høringsvar.

Redegørelsen beskrev bl.a. status for indsatsområderne i Råstofplan 2020, indvindingen af råstoffer i Region Syddanmark og den fremtidige forsyning med råstoffer i Region Syddanmark, herunder strategien for forsyningen, forsyningshorisonten for sand, grus og sten samt forsyningen med ler, bentonit og klæg.

Nærmere om redegørelsen

Redegørelsen pegede på, at ressourcerne i de udlagte graveområder dækker behovet for sand grus og sten i mere end 30 år, når man ser på det samlede forventede behov i Region Syddanmark – også når de seneste års indvinding er trukket fra. I forhold til de enkelte delområder fremgår det af redegørelsen, at der er sand, grus og sten til mere end 17 år alle steder, bortset fra på Fyn. På Fyn er der en forsyningshorisont på ca. 14 år.

For forsyningen med teglværksler, er det i råstofplanen tilstræbt at teglværksindustrien skal have mulighed for indvinding til fortsat produktion i mindst 24 år fortrinsvis inden for en afstand på 30 km. Det fremgår endvidere af redegørelsen, at det er regionens vurdering, at der i de eksisterende graveområder for teglværksler er ressourcer til mere end 24 år, og at dette således er i overensstemmelse med målsætningen i strategien i Råstofplan 2020.

For graveområderne for klæg er det ifølge redegørelsen vurderingen, at der er tilstrækkelige mængder til mange års almindeligt vedligehold. Selvom det ikke aktuelt vurderes at være muligt at estimere behovet for klæg til forstærkning af digerne, er det regionens vurdering, at de forventede klimaforandringer vil medføre

et behov for at forstærke flere af digerene langs Vadehavet. Det er imidlertid regionens vurdering, at de nye graveområder udlagt i Råstofplan 2020 indebærer, at der er klæg til flere forstærkningsprojekter langs vadehavskysten og til forstærkning af ådiger.

Redegørelsens opsummering pegede på den baggrund på, at behovet for råstoffer ikke i sig selv kunne begrunde en revision af råstofplanen. Det var samtidig vurderingen, at fraværet af en revision, hvor der ikke blev udlagt nye graveområder, kunne føre til en mere koncentreret udnyttelse af de eksisterende områder og dermed en hurtigere – og måske bedre – udnyttelse af restressourcerne i gravene.

Redegørelsens opsummering pegede endvidere på, at regionen ved at undlade at revidere råstofplanen ville have mulighed for at arbejde videre med Råstofplan 2020's indsatsområder, idet der på nuværende tidspunkt kun var opnået begrænsede resultater.

Endelig pegede redegørelsen på, at borgere og virksomheder kunne have ønsker til, at der udlægges nye graveområder, eller at områder tages ud. Tilsvarende kunne der også være ønsker om at ændre strategien og retningslinjerne. Disse forhold kunne tale for en justering eller revision af Råstofplan 2020.

[Redegørelsen er offentligt tilgængelig](#) på regionens hjemmeside.

Nærmere om de modtagne høringsvar

Under høringen har regionen modtaget 23 høringsvar fra borgere, virksomheder, kommuner og statslige myndigheder.

I høringsvarene fra råstofbranchen peges der på behov for at lave en ny råstofplan, så det bliver muligt at udlægge nye graveområder. Derudover har et teglværk peget på, at der inden for 6-8 år vil komme til at mangle gulbrændende ler inden for de 30 km, der er målet i råstofplanens strategi. Desuden vurderer en virksomhed, at for visse kvaliteter af sand, grus og sten, er forsyningshorisonten på Fyn kortere end de beregnede 14 år.

Flere kommuner og Esbjerg Lufthavn ønsker, at der skal arbejdes videre med de indsatser, der er i den nuværende plan. Det drejer sig om indsatser for bæredygtig råstofforvaltning og afklaring af områder omkring lufthavnen.

Der er også kommuner, der ønsker en snarlig vurdering af ressourcer i råstofområder, hvilket vil kræve geologiske undersøgelser, der også er en indsats i den nuværende plan. En kommune ønsker, at der udlægges nye graveområder i deres område.

To borgere har indsendt høringsvar, hvor de opfordrer til, at råstofplanen revideres, da de ønsker graveområder på deres ejendomme taget ud af råstofplanen.

[De indkomne høringsvar](#) er offentligt tilgængelige på regionens hjemmeside

Lovgrundlag

Råstoflovens § 6a, stk. 7, indebærer, at regionsrådet hvert fjerde år skal vurdere, om der er behov for justeringer eller revision af den gældende råstofplanlægning. Det følger endvidere af bestemmelsen, at der til brug for vurderingen skal udarbejdes en redegørelse, som skal udsendes i offentlig høring i mindst 8 uger. På baggrund af redegørelsen og høringsvarene hertil beslutter regionsrådet, om der er behov for at udarbejde en ny råstofplan.

Begrundelse

Det er Region Syddanmarks vurdering, at der ikke på baggrund af redegørelse eller de indkomne høringsvar skal foretages en justering eller revision af Råstofplan 2020 med henblik på vedtagelse heraf i 2024.

En række høringsvar til redegørelsen fra navnlig råstofindvindere samt DI har peget på, at der bør ske en revision af Råstofplan 2020, fordi der efter deres vurdering er behov for at udlægge flere graveområder. Det er bl.a. vurderingen, at forsyningen ikke kan forventes at have det omfang, som regionens redegørelse giver udtryk for.

Region Syddanmark har i slutningen af 2022 lavet en genberegning af, hvor mange års forsyning, de udlagte graveområder rækker til (forsyningshorisonten). Formålet har været, at tage højde for den indvinding der er sket siden redegørelsen blev udarbejdet. Tallene for de indvundne mængder i 2022 er endnu ikke tilgængelige. Derfor er der ved genberegningen taget udgangspunkt i at indvindingen i 2022 forventes at have været 20 % højere end i 2021. Genberegningen viser, at der med de nuværende graveområder er til 14 år på Fyn, 21 år i Sydvestjylland, 25 år i Trekantområdet og mere end 50 år i Sønderjylland. Regionen har ved genberegningen taget højde for høringsvarene, herunder Vejdirektoratets oplysninger om statslige infrastrukturprojekter i regionen og det øgede behov i forbindelse med udrulning af fjernvarme. Det er dermed alene i delområdet Fyn, at forsyningshorisonten nu er mindre end 17 år, der var målet ved vedtagelsen af Råstofplan 2020. Forsyningshorisonten vil naturligt falde i planperioden, da råstofferne i de udlagte graveområder indvindes løbende.

Det er Region Syddanmark vurdering, at der ikke er behov for at justere eller revidere Råstofplan 2020. Regionen lægger vægt på, at der efter råstoflovens § 5 a skal planlægges for forsyningen med råstoffer, herunder de råstofkvaliteter der er behov for i regionen som helhed, i en 12-årig periode (dvs. Råstofplan 2020 skal planlægge for råstofforsyningen frem til 2032). Det kan betyde, at der for enkelte delområder kan være en kortere forsyningshorisont for nogle kvaliteter, selvom der er planlagt for den samlede forsyningshorisont i regionen som helhed. Regionen lægger vægt på, at der ved genberegningen af forsyningen med sand, grus og sten er vurderet fortsat at være minimum til en 14-årig periode på Fyn, mens der i de øvrige delområder er til en periode på mellem 21 og 50 år – samlet set til mere end 30 år.

For så vidt angår gulbrændende ler, vurderes det, at der er gulbrændende ler til mindst 6-8 år meget tæt på det teglværk, der har indsendt et høringsvar med bekymring om forsyningshorisonten. På Fyn som helhed vurderes det, at der er gulbrændende ler til mindst 24 år. Dog er afstanden fra nogle af lerområderne til teglværket ca. 40 km. Selvom det tilstræbes at teglværksindustrien skal have mulighed for indvinding til fortsat produktion i mindst 24 år fortrinsvis inden for en afstand på 30 km, begrundes afstanden efter regionens vurdering ikke, at der skal laves en ny plan.

Regionen lægger endvidere vægt på, at der er behov for at komme længere med de syv indsatsområder, som blev vedtaget ved Råstofplan 2020, idet effekten af og erfaringen med disse indsatsområder forventes at have betydning for den kommende råstofplanlægning.

Endelig tillægger Region Syddanmark det betydning, at der kun i begrænset omfang er borgere, som har udtrykt et behov for, at råstofområder burde udtages af råstofplanlægningen som følge af arealbegrænsningerne forbundet hermed.

Afslutningsvist bemærkes, at Region Syddanmark allerede i slutningen af 2024 agter at genoptage spørgsmålet om revision af Råstofplan 2020 med henblik på at vurdere, om der er behov for at vedtage en justeret eller revideret råstofplan i 2026.

Klage- og søgsmålsvejledning

Region Syddanmarks afgørelse om ikke at revidere Råstofplan 2020 kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Afgørelsen kan påklages af fysiske eller juridiske personer, som anses som klageberettigede efter råstoflovens § 15, stk. 1, nr. 1-7. Klageberettigede er: Evt. adressater for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. Mit-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være indgivet 4 uger fra, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort, og den skal følgelig være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 29. marts kl. 23.59.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. råstoflovens § 16, stk. 8.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43, stk. 1.

Underretning

Det følger af råstoflovens § 12, at der skal ske skriftlig underretning af de klageberettigede. Skriftlig underretning kan dog efter bestemmelsen finde sted ved offentlig annoncering for klageberettigede omfattet af råstoflovens § 15, stk. 1, nr. 4-7, medmindre de klageberettigede har anmodet om skriftlig underretning. Den offentlige annoncering kan ske udelukkende digitalt. Idet der er tale om en generel afgørelse uden adressater, og afgørelsen ikke berører en nationalparkfond, skal der for den foreliggende afgørelse alene ske skriftlig underretning af offentlige myndigheder samt evt. klageberettigede, der har anmodet om skriftlig underretning.

Region Syddanmark har på den baggrund skriftligt underrettet følgende om afgørelsen:

- Haderslev Kommune
- Vejen Kommune
- Esbjerg Kommune
- Energistyrelsen
- Ærø Kommune
- Svendborg Kommune
- Aabenraa Kommune
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- Odense Kommune

- Kolding Kommune
- Vejdirektoratet
- Nyborg Kommune

Ud over den lovpligtige underretning af ovennævnte klageberettigede har Region Syddanmark valgt skriftligt at underrette de øvrige kommuner i regionen, de andre regioner, Miljøstyrelsen samt borgere og virksomheder, som har indsendt et høringssvar.

Afgørelsen annonceres herudover offentligt på Region Syddanmarks hjemmeside fra den 1. marts til den 29. marts 2023.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Kristoffer Schrøder
Biolog